

Naziv projekta: Gradimo Okolje, ZDravo za vse

Prijavitelj projekta (vodilni partner): Društvo za sonaravno življenje, podružnica Turjak

Partnerji projekta: Trend vrtovi, Goran Müller, s.p.

Vrednost projekta: 9.140,60 EUR

Višina sofinanciranja: 7.312,48 EUR

Projekt je sofinanciran iz sredstev Evropske unije in Republike Slovenije. Delež Evropskega sklada za regionalni razvoj znaša 85 % (kohezijska regija Vzhodna Slovenija), delež Republike Slovenije pa 15 %.

Povzetek projekta:

»Za LAS je značilna visoka stopnja naravne ohranjenosti, veliko število naravnih vrednot, velika biotska raznovrstnost in prisotnost redkih, ogroženih rastlinskih in živalskih vrst«, SLR.

To daje območju veliko možnosti za odpornost na podnebne spremembe. Hkrati to kaže na visoko kvaliteto življenjskega prostora in velik potencial za povečanje kvalitete življenja lokalnih prebivalcev, obenem pa daje veliko možnosti za okrepitev lokalne samooskrbe in nadaljnji razvoj trajnostnega turizma, kar so vse temeljni izzivi in cilji LAS-a v obdobju 2021-2027.

Skupaj z lokalnimi prebivalci in turisti, katerim je projekt namenjen, bomo prispevali k doseganju teh ciljev tako, da bomo ohranjali gozd in uporabljali njegove socialne funkcije. Skupaj bomo Gradili Okolje, ZDravo za vse – GOZD za vse.

1. Varovanje naravne dediščine, okolja in zdravja

Glavna aktivnosti projekta (aktivnost 1), Učni poligon »gozdni vrt«, bo izvedena na zemljišču, ki je danes mlad gozd, v preteklosti pa je bil travnik in pašnik, ki se je z leti zarasel, večinoma s smreko. Po vrsti naravnih ujm se je območje v kratkem času ponovno zaraslo, na njem pa smo trenutno našli že 27 od 45 slovenskih vrst dreves in grmovnic.

Nekdanji travnik in pašnik bomo revitalizirali tako, da bomo ohranili reprezentativne avtohtone vrste in biodiverzito Poligona za doseg lastnega cilja ohranitve zdravega naravnega okolja in bogate biodiverzitete na mikrolokaciji Poligona ter cilju SLR SC9.2 (Ukrep 4, kazalnik: število produktov, namenjenih varovanju naravne dediščine (1) ter Ukrep 6), lastni kazalnik: število identificiranih in predstavljeni avtohtonih vrst dreves in grmovnic (20).

Strokovnost izvedbe gozdnega vrta bomo zagotovili z delom pod mentorstvom izkušenega vrtnarja in poznavalca lokalnega naravnega okolja, kar predstavlja našo drugo aktivnost projekta (aktivnost 2). Rezultat te aktivnosti bo prenos znanja med sektorji in naprej na lokalno prebivalstvo ter kvalitetna izvedba Učnega poligona.

Med lokalnimi prebivalci zaznavamo nezadostno zavedanje o pomenu zaščite okolja in biodiverzitete in ker se strinjamo z navedbo SLR, da »Natura 2000 predstavlja potencial za razvoj«, prispevek k izboljšanju tega mnenja vidimo kot naš cilj. Poudarili bomo zlasti pomen gozda (kar 79% površin LAS) in njegovih socialnih funkcij za aktiven in zdrav življenjski slog.

Znotraj Poligona bomo uredili gozdni vrt in izvajali delavnice sonaravnih in trajnostnih metod samooskrbe (aktivnosti 3 in 4), ki temeljijo na krepitvi biodiverzitete za zdravje vrta in pridelka (permakultura, biodinamika, bioremediacija degradiranih okolij, krožna uporaba virov in druge sonaravne metode). Rezultat tega bo učilnica na prostem za doseg zgornjega cilja in opolnomočenje udeležencev z veščinami zdravega življenjskega sloga.

Ciljne skupine, ki jih naslavljamo z akcijo Učni poligon so: ranljive skupine, lokalno prebivalstvo, šolske skupine in turisti.

Tako prispevamo k izvajanju Ukrepa 4 SLR, kazalnik: število produktov, ki so namenjeni varovanju okolja in zdravja ter ozaveščanju lokalnega prebivalstva za izboljšanje stanja okolja in zdravja (1) in lastnim kazalnikom: število udeležencev na delavnici sonaravne samooskrbe (10), ter prispevali k uresnitvi cilja SLR (SC9.2).

2. Zdrav in aktiven življenjski slog

»Prebivalci so pokazali interes po vseživljenjskem učenju in izboljšanju duševnega zdravja, mladi pa izrazili željo, da bi bilo več aktivnosti zanje namenjeno krepitvi kompetenc ter krepitvi duševnega zdravja.«, SLR.

Naš cilj je prispevati k dvigu kvalitete življenja naših obiskovalcev. Poleg delavnice samooskrbe bomo zato pripravili še dve delavnici, ki tudi izkoriščata socialno funkcijo gozdov.

Z delavnico Čuječi sprehod po gozdu (aktivnost 5 in 6) za ranljive skupine (mladi) kot rezultatom projekta bomo udeležence opolnomočili z veščinami za skrb za svoje duševno zdravje (lastni kazalnik: udeležba vsaj 8 mladih na delavnici).

Z delavnico Gozdna kopel (aktivnost 7 in 8) za ranljive skupine (starejši in invalidi) kot rezultatom projekta, bomo udeležencem predstavili način samopomoči, kako z že krajšim zadrževanjem v naravi in nizkointenzivnimi fizičnimi aktivnostmi v naravi izboljšamo svoje psihofizično zdravje (lastni kazalnik: udeležba vsaj 10 starejših in invalidov na delavnici).

Rezultat načrtovanih delavnic ne bo zgolj promocija zdravega in trajnostnega načina življenjskega sloga, pač pa tudi povečana ponudba programov za njegovo usvojitev. S tem prispevamo k izvajanju Ukrepa 1 SLR, kazalnik: število inovativnih programov za spodbujanje in oblikovanje zdravega in aktivnega življenjskega sloga (1) in Ukrepa 2 SLR ter k uresnitvi cilja SLR (SC9.2)

3. Trajnostni turizem

SLR navaja, da »ima območje turistični potencial in urejeno »turistično platformo« oz. odskočno desko, ki jo je treba nadgraditi, da bo postalo privlačno za zeleni, butični turizem...« in kot eno od priložnosti za razvoj navaja »vzpostavitev infrastrukture za interpretacijo naravne in krajinske pestrosti«.

Dodati je potrebno, da občina Velike Lašče v tem pogledu nekoliko zaostaja za nekaterimi drugimi občinami LAS. Infrastruktura (Učni poligon), ki bo kot rezultat projekta, skupaj z delavnicami (tudi rezultati projekta), trajno na voljo tudi turistom, s tem odgovarja na to priložnost SLR. Hkrati prispeva k uravnoteženemu razvoju tovrstne turistične infrastrukture in z njo povezane ponudbe na celotnem območju LAS.

Z navedenima rezultatoma uresničujemo naš cilj, da povečamo turistično ponudbo občini Velike Lašče in prispevamo k izvajanju Ukrepa 7 SLR, kazalnik: število podprtih lokalnih turističnih produktov (1), lastni kazalnik: število učilnic na prostem (1).